

JEAN-LOUIS CALANDRINI (GENÈVE)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
14 NOVEMBER 1649
5005

Naar aanleiding van Constantijn Huygens jr.'s bezoek aan Calandrini.

Samenvatting: Calandrini heeft de zoon van Huygens op bezoek, en vermaakt hem met uitvoeringen van huismuziek.

Bijlage: Constantijn Huygens jr. aan zijn vader.

Door Huygens ontvangen op 12 december 1649. Calandrini had daarvoor al opnieuw geschreven op 21 november 1649 (Worp 5, nr. 5007, p. 30.).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (dubbelvel, 17x22cm, abd | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 5, nr. 5005, p. 29: onvolledig (<comme avons ... pardessus tous.>), rest samengevat.

Namen: Christiaan Huygens sr.; Constantijn Huygens jr.; Alexandre More.

Glossarium: musique (muziek).

Transcriptie

¹Monsieur,

Je ne sçaurois assés vous exprimer le singulier contentement que j'ay eu de voir Monsieur vostre filz, arrivé ici en santé, Dieu merci, et de reconnoistre en icelui les traces des vertus éminentes de Messieurs son père et ayeul, par vostre très-parfaicte éducation, de laquelle outre un accompli sçavoir ès bonnes lettres, il tient la connoissance des langues et meureté de jugement et gentillesse d'entretien et bonne grace en ses discours, par dessus son aage et comme homme du tout meur et rassis.

Ce sont des rares plantes en ce siècle, et qui ne sortent que la main d'un très-digne cultivateur, accompagné de la bénédiction de Dieu, qui arrouse de telles graces les peines de ceux qui s'employent à eslever en sa crainte tels excellents fructs en son église. | b |

Or, comme cest honneur est deu à la judicieuse prudence de vostre très-sage conduite, et à l'heureux succès de vos soins paternels; ainsi ne puis-je de moins que de vous féliciter et m'en resjouir avec vous de tout mon cœur, tant de cestui-ci, comme de Messieurs ses frères, qui le segondent ès mesmes pas et prier le Seigneur de vous en continuer une longe et parfaicte joye et contentement.

Nous avons le bien de le voir souvent, s'il plaist à Dieu, pour lui offrir et rendre nos petits services, et de lui faire aussi passer quelque heure de loisir, comme avons jà commencé en un petit exercice de musique domestique à l'ancienne mode, comme on la faisoit pardelà de mon temps, n'ayant pas ici des personnes stillées à la moderne, remettant cela à la perfection de vos quartiers et à la vostre par dessus tous.

J'ay aussi, Monsieur, à vous remercier de vostre faveur envers moy, tesmoignée à Monsieur Morus, lorsqu'il vous | c | a rendu une mienne vieille lettre, en vous informant de lui soigneusement de nostre estat. Ce sont les effects de vostre ancienne affection, dont je vous suis tousjours très-obligé. Je suis marri et honteux qu'il vous ait présenté une mienne si vieille, laquelle j'ay offert de renouveler, mais il semble avoir agréé de monstrier par icelle et autres, comme dès lors il estoit prest à son voyage et qu'il a séjourné depuis seulement pour cause de quelques fascheries, suscitées par aucuns, peu amis ou envieux, comme la vertu est sujette souvent à tels esceuils, lesquels il a tous surmontés avec telle force et constance d'esprit en faisant paroistre la solidité de sa saine doctrine, sur laquelle on le vouloit puntiller qu'on n'y a peu trouver à mordre. Ainsi est parti avec la générale approbation, de tous les gens de bien, de son très-grand sçavoir, éloquence et zèle au service de Dieu, et avec un infini regrèt de son départ, le bonheur de vos fleurissantes Provinces qui attirent et obtiennent tout ce qu'elles veulent, l'ayant emporté par dessus nos foibles souhaits. | d | Je me remets, au surplus, à ce que Monsieur vostre filz vous devra escrire par enclosé, je vous bayse très-humblement les mains et demeure,

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <R 12 Decembris 1649.>.

Monsieur,

vostre très-humble et très-obligé serviteur
J.L. Calandrini.

De Genève, le 14 Novembre 1649.

Vertaling

Mijnheer,

Ik zou u nauwelijks het genoeg kunnen uitdrukken dat ik erin heb gehad om mijnheer uw ²zoon hier in goede gezondheid te zien aankomen, Gode zij dank, en dat ik in hem dezelfde deugden herken als in zijn vader en ³grootvader, als gevolg uw uitstekende opvoeding waardoor hij, behalve een uitgebreide kennis van de schone letteren, ook talenkennis, beoordelingsvermogen, wellevendheid en een grote bevalligheid in zijn spreken heeft, veel meer dan gewoon voor zijn leeftijd, helemaal als een rijp man van goede gewoonten.

Het zijn zeldzame planten die in dit tijdsgewricht slechts kunnen groeien onder de handen van een waardig kweker, vergezeld van de zegen Gods, Die met zulke gunsten de inspanningen besproeit van hen die zich ervoor inzetten om in Zijn vreze zulke voortreffelijke vruchten te kweken in Zijn kerk.

Welnu, daar deze eer te danken is aan het verstandige beleid van uw wijze leiding en aan het welslagen van uw vaderlijke zorgen, kan ik dus niet minder [doen] dan u gelukwensen, en mij met u met heel mijn hart verheugen, zowel over hem als over zijn broers die in zijn voetsporen treden en de Heer smeken u er een lange en volmaakte vreugde en voldoening in te laten behouden.

Wij hebben het genoeg hem vaak te zien, als het God behaagt, om hem onze geringe diensten aan te bieden en te bewijzen, en hem [hier] ook enige vrije tijd te laten doorbrengen, zoals wij al hebben gedaan middels een kleine uitvoering van huismuziek op de oude manier, zoals men dat vroeger deed, vóór mijn tijd, omdat hier geen mensen zijn die de moderne stijl beheersen, en waardoor wij die [moderne stijl] overlaten aan de perfectie in uw land, en vooral aan de uwe.

Ook moet ik u, mijnheer, bedanken voor uw gunst jegens mij, bewezen aan de heer [Alexandre] ⁴More, toen hij u een oude ⁵brief van mij overhandigde, en u uitvoerig door hem ingelicht wilde worden over onze toestand. Hieruit spreekt uw oude genegenheid, waarvoor ik u nog steeds zeer verplicht ben. Ik ben bedroefd en beschaamd dat hij u een zo oude [brief] heeft overhandigd, die ik heb aangeboden te herzien. Maar hij schijnt zich te hebben veroorloofd door deze en andere te willen tonen, dat hij vanaf dat moment klaar was voor zijn reis en dat hij daarna alleen is opgehouden vanwege enkele onenigheden, veroorzaakt door enige lieden, die hem weinig toegenegen zijn en afgunstig, zoals de deugd vaak wordt gehinderd door dergelijke struikelblokken die hij alle heeft overwonnen, met zúlk een kracht en standvastigheid van geest, als teken van de betrouwbaarheid van zijn rechtzinnige leer, op welke men hem wilde vastpinnen, dat men weinig heeft kunnen vinden om te hekelen. Zo is hij vertrokken met algemene bijval van alle rechtschapen mensen over zijn grote kennis, welsprekendheid en ijver in de dienst van God, en met een grenzeloos verdriet om zijn vertrek, terwijl het geluk van uw bloeiende provincies, die alles aantrekken en verkrijgen wat zij willen, hem weggevoerd heeft tegen onze zwakke wensen in.

Daarnaast zend ik ingesloten ⁶wat mijnheer uw zoon u schrijft, en kus u nederig de hand en blijf,

2. Constantijn Huygens jr.

3. Christiaan Huygens sr.

4. More was tot 1649 predikant te Genève en van 1649 tot 1651 in Middelburg.

5. Calandrini aan Huygens, 3 augustus 1648 (Worp 4, nr. 4852, p. 489).

6. Constantijn Huygens jr. aan zijn vader, november 1649 (verloren?).

mijnheer,

uw nederige en gehoorzame dienaar
Jean-Louis Calandrini.

Genève, 14 november 1649.
